

מבחן הסמכה - מטלות כתיבה בלבד - מועד מיוחד אפריל 2019

שאלה מספר 3

ניסוח תבענה לפסק דין הצהרתי לתיקון גיל

בתאריך 1.1.1923. נולדה בעיר וילנא שבליטא בלומה רוזנבאום. בגיל 15 ברחה בלומה מהבית, עלתה על אונייה ובתאריך 7.1.1938 ירדה בנמל יפו. בלומה נרשמה אצל פקיד אשר ציין כי היא בת 15 ואינה מלווה בהורים. בחודש ינואר 1940 התחתנה בלומה עם יוסף כהן, ובתעודת הנישואים נכתב כי הכלה בת 17. בשנת 1948 קמה מדינת ישראל, ובלומה ויוסף נרשמו במרשם האוכלוסין. כשמילאו השניים את הטפסים, נוצר כתם דיו ליד תאריך הלידה של בלומה, אך היא לא ייחסה לכך חשיבות. רק כשקיבלה את תעודת הזהות גילתה כי תאריך הלידה הנקוב בו הוא 1.11.1923. בלומה חשבה שעליה לתקן זאת, אך לא התפנתה לכך. בשנת 2014 נפטרה, וגם בתעודת הפטירה נרשם התאריך השגוי.

בנה של בלומה, דן כהן, מבקש לתקן את תאריך הלידה. "התחלתי בתהליך הוצאת דרכון ליטאי, אבל הוא נתקע כי בליטא טוענים שבלומה כהן אינה בלומה רוזנבאום בגלל תאריך הלידה השונה. כל השנים אמא חשבה שזו טעות משעשעת, אבל עכשיו אני בבעיה רצינית! אני מוכן ויכול להעיד שתמיד חגגנו לה יום הולדת בינואר ואף פעם לא בנובמבר."

יש לנסח תובענה לבית המשפט שיורה לרשות האוכלוסין לתקן את הגיל של המנוחה, ולהגישה לערכאה המתאימה כך שלא תידחה מחמת היעדר סמכות. לרשות המסמכים הבאים: צילום העמוד המתייחס ללידת בלומה רוזנבאום ביום 1.1.1923 מתוך ספר הקהילה היהודית המצוי בארכיון הקהילה היהודית בוילנא; מסמך מארכיון הסוכנות היהודית המתעד את נוסעי האונייה שירדו בנמל יפו בתאריך 7.1.1938; תעודת נישואים של בלומה ויוסף; תעודת זהות של דן כהן (ובה שמות הוריו) ותעודת פטירה של בלומה כהן.

בתובענה יש להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. יש להניח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני. במקרה שיש לתמוך את התובענה במסמכים יש לציין אותם, אך אין צורך לנסח את המסמכים עצמם. יש להוסיף פרטים עובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של התובענה, אולם אין להרבות בכך מעבר למינימום הנדרש. התובענה מוגבלת לשני עמודים.

סעיף 3 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה: 1965- "הרישום במרשם, כל העתק או תמצית ממנו וכן כל תעודה שניתנה לפי חוק זה יהיו ראיה לכאורה לנכונות פרטי הרישום" [...]

סעיף 1 לחוק קביעת גיל, התשכ"ד: 1963- "הסמכות ליתן פסק דין הצהרתי בבקשה לקביעת גילו של אדם, תהיה בידי בית המשפט לענייני משפחה".

סעיף (6)(11) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה: 1995- "בחוק זה, "ענייני משפחה" – אחת מאלה: ... (6) תובענה לפי חוקים אלה: ... (ד) חוק קביעת גיל, תשכ"ד: 1963-

מתוך תקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020

134. בפרק זה, "הבקשה" – בקשה לקביעת גילו של אדם [...] או לשינויו.

135. (א) הבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של מי שמבקשים את קביעת גילו; באין לו מקום מגורים בישראל, תוגש הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו.
136. (א) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.
140. (א) המבקש קביעת גילו יצרף לבקשתו תצהיר [...] וכן [...] (4) כל מסמך אחר שברשותו שניתן ללמוד ממנו מהו גילו;

מתוך תמ"ש 64010-12-14 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"האינטרס אשר עומד בבסיס הבקשה הינו קבלת דרכון זר ומשכך 'טובות ההנאה' אותה המבקשת ובני משפחתה יהיו זכאים לקבל כתוצאה מקבלת הבקשה/תובענה ה"נל אינן באות מתוך חשבון תקציב משלם המיסים הישראלי ואישור התעודה אף הוא איננו מצוי בתחום שיקול דעתן של הרשויות הישראליות".

ע"א 197/66 (חיפה) צלאבי נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"...אדם אינו חדל להיות כלול במונח הכללי של 'אדם' לאחר מותו ואם במותו מתהווים שינויים משפטיים לגבי זכויותיו וחובותיו הרי אין בכך כדי להוציאו מגדר 'אדם' לכל דבר שנוגע לתיאורו ולו גם לאחר מותו. גילו של אדם מתייחס למצב שהיה קיים בחייו ואיננו רואה טעם לקבוע כי מצב זה ניתן לקביעה אך ורק בעוד האיש נידון בין החיים [...]. מלשון הסעיף 1 וכן מהוראות של הסעיפים הבאים אין כל ספק שכל אחד רשאי לבקש קביעת גילו הוא וגם של אדם אחר, ואין החוק מוגבל לבקשתו של האדם עצמו."